

ELŐTERJESZTÉS

a képviselő-testület 2022. február hó 24. napján tartandó ülésére

Tárgy: Beszámoló a Battonyai Városi Könyvtár 2021. évi tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

A *muzéális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről* szóló 1997. évi CXL. törvény 54. § (1) bekezdés h) pontja értelmében a nyilvános könyvtár alapkövetelményei közé tartozik, hogy a könyvtár, az éves szakmai munkaterv alapján ellátja az 55. § (1) bekezdésében felsorolt alapfeladatokat, tevékenységéről **éves szakmai beszámolót** készít.

A fent jelölt törvény 65. § (2a) bekezdése értelmében települési könyvtár az éves szakmai munkatervét és az éves szakmai beszámolóját – megőrzés és hozzáférhetővé tétel céljából – a fenntartó általi elfogadást követően 15 napon belül megküldi a megyei hatáskörű városi könyvtár részére.

Balázné Szabó Erzsébet Ildikó a Battonyai Városi Könyvtár intézményvezetője a fenti jogszabályi követelményeknek eleget téve elkészítette a Battonyai Közművelődési Nonprofit Kft. keretében működő a Battonyai Városi Könyvtár 2021. évi tevékenységéről szóló részletes beszámolót.

Kérem a képviselő-testületet a beszámoló megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

...../2022. (....) KT. határozat

Battonya Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Battonyai Városi Könyvtár 2021. évi tevékenységére vonatkozó beszámolót elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Boros Csaba polgármester

Battonya, 2022. február 16.

Az előterjesztést készítette:	dr. Czákó Anita, Balázné Szabó Erzsébet intézményvezető
Az előterjesztést áttanulmányozta és felülvizsgálta:	Varga István Tamás jegyző
Az előterjesztést tárgyalta:	Humánfejlesztési Bizottság beszámoló
Melléklet:	-
Előterjesztéshez meghívott:	-
Döntéshozatal:	Egyszerű többség

Battonyai Közművelődési Nonprofit Kft.
5830 Battonya, Fő u. 91.

A Battonyai Városi Könyvtár 2021. évi beszámolója

Tartalom

1. Rövid összefoglaló	3
2. Stratégiai célok végrehajtása.....	3
3. Szervezet	3
4. Infrastruktúra.....	4
5. Gyűjtemény	4
6. Szolgáltatások	5
7. Minőségirányítás	6
8. Tudományos kutatás és kiadványok	6
9. Partnerségi együttműködések	6
10. PR/marketing/kommunikáció eredményei.....	7
11. Összefoglaló a megyei hatókörű városi könyvtár által végzett tevékenységekről.....	7
12. A koronavírus-járvány okozta változásokról	8

1. Rövid összefoglaló

Reméltük, hogy a 2021-es esztendőben enyhülnek a koronavírus okozta veszélyhelyzet miatt kihirdetett rendelkezések, de sajnos ez az év is úgy indult, hogy a könyvtár továbbra sem volt látogatható, így a szolgáltatásokat átalakítva, az e-mailben, telefonon egyeztetett kéréseket teljesítettük. A kölcsönzés és az irodai szolgáltatások átvétele a könyvtár épületén kívül történt. Az intézmény belső tereiben a munkatársak számára is kötelező volt a maszk használata. Az év folyamán a veszélyhelyzet miatt többször változott a szolgáltatásaink elérhetősége, volt időszak, amikor nem szolgáltathattunk „kívülre” sem. A veszélyhelyzet kezdettől elindított online programjainkat folytattuk 2021-ben is, amelyek sikeresnek mondhatóak.

Az intézmény zárvatartásával sajnos tovább csökkent a beiratkozott olvasók száma és a személyes használók köre is. Ez leginkább a 14 éven aluliak könyvtárhasználatában mutatkozott meg.

Az elmúlt évek legfontosabb feladatai közé tartozott a közösségteremtés, az olvasóvá nevelés és az értékátadás. A körülményekhez képest továbbra is célunk minőségi könyvtári szolgáltatások nyújtása, az olvasás népszerűsítése, valamint a hagyományos alapszolgáltatásokra épülő újszerű programok megvalósítása.

2. Stratégiai célok végrehajtása

A munkatervben megfogalmazott feladatok megvalósítását a koronavírus járvány felülírta. A zárvatartás alatt befejeztük az előző évben, a TextLib integrált könyvtári program szerverének meghibásodása miatt megkezdett leltárt. Digitalizáltuk a könyvtárban őrzött szakdolgozatokat és a Battonyai Hírek régi számait. Leselejteztük a padláson lévő, régi, tartalmilag avult időszaki kiadványokat. Rendeztük az aprónyomtatványokat, folytattuk a hálózati adattároló rendszer adatainak rendszerezését.

A kialakult helyzethez alkalmazkodva az első félévben programjainkat online igyekeztünk megvalósítani. Különböző ajánlók, papírszínházi előadások formájában népszerűsítettük az olvasást, amelyekbe igyekeztünk széles körben bevonni az olvasókat. A korlátozások megszűnésével már személyesen is fogadhattuk a látogatókat és a második félévben meghirdetett programjaink sikerrel zárultak. Egész évben folyamatos volt az új dokumentumok beszerzése, amelyek mindig megjelentek a közösségi oldalunkon is.

3. Szervezet

A 2021-es évben ismét szervezeti átalakulás történt, megszűnt a Battonyai Városi Könyvtár önállósága és július 1-től a Battonyai Közművelődési Nonprofit Kft. kereteiben, annak telephelyeként működik tovább. Az 1 fő könyvtári alkalmazotti létszám változatlan maradt.

Nyitvatartás:

- A könyvtár átlagos nyitvatartási ideje: heti 30 óra
- Nyitvatartási napok száma egy átlagos munkahéten: 5 nap

Nyilvános könyvtári szolgáltatásunk - a törvényi előírásoknak megfelelően - 2021. szeptember 1-től havi két hétvégi nyitvatartással egészült ki.

4. Infrastruktúra

Az 1978-ban épült könyvtárepület felújításra szorul, a felmerült problémákról a fenntartót tájékoztattuk.

Infokommunikációs eszközparkunk megfelelő. 8 olvasói és 4 dolgozói munkaállomásunk van, valamint 1 szervergép a weboldal és az integrált könyvtári rendszer működéséhez. Minden számítógép online munkaállomás, amelyről elérhető a könyvtári katalógusunk is. Számítógépeink 5 évnél idősebbek, fejlesztést igényelnek. A könyvtár valamennyi terében elérhető a szabad WIFI. A kialakított informatikai rendszert bővítve, 2020-tól lehetővé vált az OPAC (elektronikus katalógus) 24 órás elérhetősége is. Folyamatos feladatunk a hálózati adattároló adatainak rendszerezése.

Az Internet-szolgáltatás adatai:

- Sávsebesség: 100 Mbit/s
- Letöltés: 94.62 Mbit/s,
- feltöltés: 68.54 Mbit/s

Rendelkeztünk fénymásolóval, nyomtatóval, szkennelvel, könyv-szkennelvel, 2 db projektorral, 3 db lappal, 2 db tablettel, 2 db okos telefontal és 1 digitális fényképezőgéppel.

5. Gyűjtemény

A könyvtári gyűjtemény elhelyezése: egy része szabadpolcos, egy része zárt raktár, vagy nem kölcsönözhető rész (ide tartoznak a nagyon értékes könyvek, a helytörténeti dokumentumok és a ritkán keresett művek). A szabadpolcoknál az olvasóteret felnőtt és gyermek részre tagoljuk. Tematikus állománycsoportosítást (pl. versek, színművek, romantikus könyvek, science fiction irodalom, ismeretterjesztő irodalom) is alkalmazunk. A gyermekirodalmat a korosztályok sajátos igényeinek megfelelően különítjük el: lapozgatós könyvek, mesekönyvek, versek, serdülőknak szóló ifjúsági irodalom, ismeretterjesztő irodalom. Alkalmi kiemelés az új könyvek csoportja.

Gyűjteményfejlesztés: A normatívának és az NKA folyóirat támogatási programjának köszönhetően az elmúlt években és 2021-ben is megfelelő mértékben tudtuk bővíteni könyvtárunk állományát. Kiemelt cél a gyarapításnál figyelembe venni az olvasói igényeket és szokásokat. Ebben segíthet a folyamatos kommunikáció és a lehetőség biztosítása, hogy bárki ajánlhatson könyveket. A könyvek beszerzése - az előző évekhez hasonlóan - a Könyvtárellátó Nonprofit Kft-től és a Libri-Bookline Zrt-től történt.

A folyóiratok előfizetése részben a kiadóiktól, részben a Magyar Posta Zrt.-től történt.

A gyűjtemény 2021 évi gyarapodása: 551 dokumentum, ebből 159 gyermekirodalom, 10 helyismereti dokumentum. A könyvtár állománya 2021. december 31-én 37.460 dokumentum volt, a gyűjtemény jellemzően könyvekből áll.

Az éves gyarapodás értéke: 1.308.374,-Ft összegben a vásárolt könyvek és folyóiratok, továbbá ajándék könyvek 322.246,-Ft. összegben.

Az ajándékba kapott könyvek tartalmi és gyűjtőkori megfelelés alapján válogatva kerülnek tartós megőrzésre. A tervszerű apasztással törölt állományegységek száma (elhasználódott és elavult könyvek, időszaki kiadványok): 610.

A gyűjtemény feltárása a TextLib integrált könyvtári rendszerben történik, amelynek elektronikus feldolgozottsága 95 %. A könyvtári katalógusban rögzített éves rekordok száma: 2489.

6. Szolgáltatások

A koronavírus járvány súlyos hatással volt mindennapjainkra, az év eleji zárvatartás korlátozta szolgáltatásainkat is.

Könyvtárhasználat, dokumentumforgalom:

- beiratkozott olvasók száma: 293, ebből 14 év alatti: 108.
- személyes használat összesen 2549, ebből internethasználat 290.
- kölcsönzés összesen: 1942, ebből 14 év alatti: 527.
- kölcsönzött dokumentumok száma: 6682, ebből könyv: 6603, időszaki kiadvány: 900, elektronikus dokumentum: 79.
- könyvtárközi kölcsönzés: 66

Helyben használat: kézikönyvek, különleges értékű, ritka példányok, lexikonok, a különböző tudományterületek alapvető információit tartalmazó kiadványok, helyismereti témájú dokumentumok és folyóiratok.

Saját adatbázisok: Battonyai Újság, szakdolgozatok; a mezőkovácsházi könyvtárral közösen fejlesztett adatbázisok: Battonya és környéke, Ki kicsoda?, Szobrok-emléktáblák.

Távolról elérhető adatbázisok: Békés Wiki, EPA, HUMANUS, MANDA, MATARKA, MEK, MOKKA, NAVA, ODR.

Közösségi szolgáltatások: Összesen 46 programot szerveztünk 2021-ben a könyvtárban (ebből a koronavírus járvány okozta veszélyhelyzet és a korlátozások miatt főként az első félévben, online):

- Mesék a könyvtárból – papírszínház-sorozat,
- különböző jeles napokhoz fűződő online játékok: Magyar Kultúra Napja, Víz Világnapja, Magyar Költészet Napja, Föld Napja, összeállítottuk a battonyaiak kedvenc könyveinek listáját az Olvasás Világnapjára, az aradi vértanúk emléknapja, könyvtári kvíz és játékok az adventi ünnepkör alkalmából.
- Kiállításaink: könyvtártörténeti mini kiállítás (Országos Könyvtári Napok), a "Bűnmegelőzési rajzpályázat" pályamunkái, "Ágak, bogak, gyökerek" - Kisvárdai Lajos amatőr fafaragó kiállítása.

- Az év folyamán 16 gyermekeknek szóló programot rendeztünk. Vendégül láttuk az ESZESZ és a Nádasdi Kamilla Alapítvány nyári táborosait, valamint az Erzsébet tábor résztvevőit és a Magdu Lucian Román Általános Iskola diákjait. A foglalkozásokon papírszínház, bábszínház, játékos könyvtári feladatok, puzzle és társasjáték várta a gyerekeket. A Magyar Népmese Napján mesemondó versenyt rendeztünk és a Kacagó Bábszínház tartott előadást.
- Bekapcsolódtunk a húsvéti fészekvadászat, a battonyai tóklámpások és az adventi ablakvadászat családi programjaiba.
- Nyári olvasási játékot szerveztünk a felnőtteknek.
- Országos Könyvtári Napok: „Kommunikáció másként” - időskorúak tájékozódása az online világban, „Mesék diafilmen” –diafilmvetítés, „Könyvszobrok” – kreatív foglalkozás, olvasási játékok eredményhirdetése és „Humoros pesti cécc” - rendhagyó olvasópróba.
- dr. Sziczek Margit szakpszichológus tartott előadást a bűnmegelőzési napon.
- „Korhatártalanul” címmel Endrei Judit könyvbemutatója.

Az éves programokon résztvevők száma: 2683.

A könyvtár rendelkezik honlappal is (www.battonyakonyvtar.hu), ahol elérhető online katalógusunk, illetve megtalálhatóak vagyunk a Facebookon és a YuoTube-on is.

Irodatechnikai szolgáltatásaink: nyomtatás, fénymásolás, dokumentumfűzés, szkennelés, laminálás, szövegszerkesztés, faxolás.

7. Minőségirányítás

A könyvtár alapidokumentumai: Alapító okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat, Szolgáltatási előírások, Könyvtárhasználati szabályzat, Panaszkezelési szabályzat és űrlap, Gyűjtőköri szabályzat, SWOT, Küldetésnyilatkozat, valamint a könyvtár minőségirányítási elveit tartalmazó Minőségi kézikönyv nyilvánosan is hozzáférhetőek az intézmény weboldalán. A 2021-es évben használói elégedettségmérés nem készült.

Küldetésnyilatkozatunkat a könyvtár olvasótermének falán is olvashatják a látogatók. Fontos, hogy az olvasók megismerjék, milyen értékek mentén működik a könyvtár.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

A 2021-es évben nem jelentettünk meg kiadványt. Gyűjteményünkben hozzáférhetőek a helytörténeti kiadványok, valamint a régi szakdolgozatok és az 1988 óta megjelent Battonyai Újságok, amelyek az év folyamán digitalizálásra kerültek. A zárvatartás idején az érdeklődők személyes látogatás híján e-mailben fordultak a könyvtárosokhoz és anyaggyűjtéssel segítettük ez irányú kérésüket.

9. Partnerségi együttműködések

Az intézmény jó kapcsolatot ápol a város oktatási intézményeivel, a különböző civil szervezetekkel és közösségekkel, valamint az egyházak képviselőivel is. A továbbiakban is

fontos a szakmai együttműködés erősítése a környező települések közművelődési intézményeivel. Szakmai támogatást és segítséget a Békés Megyei Könyvtártól kapunk.

Intézményünkben is lehetőség van a diákok számára közösségi szolgálat teljesítésére. Jelenleg nyolc köznevelési intézménnyel van együttműködési megállapodásunk. 2021-en egy diák teljesített közösségi szolgálatot a könyvtárban. A „Nyári diákmunka” elnevezésű munkaerő-piaci program keretében két turnusban 5-5 fő 25 év alatti nappali tanulói jogviszonnyal rendelkező diák segítette munkánkat.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

Az írott sajtóban a Békés Megyei Hírlap és a Battonyai Újság hasábjain voltak olvashatók tudósítások a könyvtár munkájáról és programjairól. 2021-ban három alkalommal jelent meg híradás munkánkról. Kis település lévén az intézményről alkotott kép formálásában nagy szerepe van az olvasókkal való személyes kapcsolatnak és fontosak a velük történő beszélgetés során kapott visszajelzések. A pandémiás időszakban felerősödött az elektronikus kommunikáció szerepe, amely nagyszerű lehetőség volt a könyvtárhasználók tájékoztatására.

11. Összefoglaló a megyei hatókörű városi könyvtár által végzett tevékenységekről

A Békés Megyei Könyvtár, mint megyei hatókörű szolgáltató könyvtár szakmai programokon és külön levelezőlistán is tájékoztatja a megye könyvtárait az aktualitásokkal kapcsolatban:

- az év folyamán online kérdőív segítségével mérték fel a nemzetiségi olvasók igényeit
- közvetítette az információkat könyvtárunk felé a koronavírus járvány okozta veszélyhelyzet intézkedéseiről és az ezzel kapcsolatos teendőkről
- felhívta a figyelmet az EMMI online tájékoztatóira
- segítette és támogatta az Országos Könyvtári Napok szervezését és lebonyolítását
- szakmai tanácsot adott az éves statisztika, beszámoló és munkaterv elkészítéséhez, valamint a könyvtár fejlesztésével kapcsolatban a fenntartó felé tett javaslatokhoz
- szervezi és végzi a megye nemzetiségi kisebbségekhez tartozó lakosainak könyvtári ellátását (a Battonyai Városi Könyvtár a település nemzetiségi összetételét figyelembe véve, a tárgyévben 40.000,- Ft értékben kapott szerb és román nyelvű dokumentumokat).

12. A koronavírus-járvány okozta változásokról

Igyekeztünk rugalmasan reagálni a továbbra is fennálló járványügyi helyzetre és megtalálni a lehetőségeket a használói igények kielégítésére. A zárvatartás idején az e-mailben, telefonon egyeztetett időpontban kiadtuk a könyveket az olvasóknak a könyvtár területén kívüli kölcsönzési helyen.

Az irodai szolgáltatások elvégzését is meggyorsította, hogy a használók a várakozást elkerülve a nyomtatnivalókat e-mailben küldték. Az elektronikus kommunikáció gyors és tömeges elérhetőséget biztosító terjedését kihasználva továbbra is különféle online tartalmakat készítettünk és tettünk közzé a meglévő kommunikációs csatornáinkon (Facebook, Youtube). 2021-es év második felében - az elektronikus katalógust népszerűsítve - bevontuk az olvasókat, hogy tegyenek javaslatot a könyvtár állományának gyarapítására.

Az új helyzet, a környezetünkben, a munkakörülményeinkben bekövetkezett változás felhívta a figyelmünket arra, hogy mennyi lehetőség van még a szolgáltatások körének bővítésére, az online felületeken való megjelenésre és új használói kör megszólítására, de továbbra is számolni kell azzal, hogy nincs mindenkinck otthon internetes lehetőség, vagy nem szívesen használja az online felületeket.

Battonya, 2022. február 15.

